

Socialdepartementet
Enheten för socialtjänst och funktionshinderspolitik

Riksföreningen JAG
Box 16145
103 23 Stockholm

S2020/09872
YTTRANDE
2021-03-10

PM Utbetalning av ersättning för personlig assistans endast vid tillstånd

JAG – en viktig del av brukarrörelsen

Riksföreningen JAG är Sveriges intresseorganisation för assistansanvändare med intellektuella funktionsnedsättningar. Vi är en ideell riksförening med statsbidrag. JAG består av personer som har ett mycket omfattande och kvalificerat assistansbehov.

Riksföreningen JAG har sedan bildandet 1992 arbetat aktivt för en adekvat utformning av rätten till personlig assistans och statlig assistansersättning genom dialog och samverkan med politiker, beslutsfattare, berörda myndigheter och organisationer. Vi har också arbetat för ett förverkligande av LSS mål genom att sprida kunskap om personlig assistans och yrket personlig assistent till allmänhet och assistansanordnare, bl.a. genom utbildningsverksamhet och flera arvsfondsfinansierade projekt. I Riksföreningen JAG finns en gedigen erfarenhet av de verkliga villkoren för personlig assistans genom att de flesta av oss själva använder assistans, och genom att ungefär 450 av oss tillsammans anordnar vår egen personliga assistans i JAGs brukarkooperativ. Brukarkooperativet JAG, som drivs utan vinstintresse, har sedan 1994 varit en av landets största assistansanordnare. Vi anser att personlig assistans ska anordnas med servicens kvalitet och LSS intentioner i fokus, och är därför måna om att kriminella och oseriösa aktörer ska kunna motas bort från assistansbranschen.

Riksföreningen JAGs inställning till förslagen

Riksföreningen JAG ser det som angeläget att hindra kringgående av tillståndskravet. Vi tillstyrker därför utredningens förslag att utbetalning av ersättning för personlig assistans endast ska kunna

göras för assistans som utförts av en anordnare med tillstånd. Samtidigt vill vi framhålla att det är mycket osäkert hur effektiv lagändringen faktiskt blir när det gäller att stoppa oseriösa aktörer. Uppfinningsrikedomen verkar vara stor när det gäller att genom olika upplägg med underleverantörer och liknande kringgå regelverket.

Vi har inte heller några invändningar mot förslagen om ett utökat informationsutbyte mellan IVO, Försäkringskassan och kommunerna om assistansverksamhet som bedrivs, eller misstänks bedrivas, utan tillstånd.

Riksföreningen JAG är däremot tveksam mot förslaget att ge Socialstyrelsen tillsammans med Försäkringskassan i uppdrag att ta fram rekommendationer om hur avtal om anordnande av personlig assistans bör utformas. Även icke bindande råd riskerar att leda till detaljstyrning och begränsningar. Vi anser att det är viktigt att myndigheten ges ett tydligt uppdrag att inte snäva in utrymmet för variationer som möjliggör mångfald. Det måste även fortsättningsvis vara möjligt att fritt avtala om villkor som är viktiga endast för någon eller ett fåtal assistansanvändare.

Riksföreningen JAG,

Magnus Andén, ordförande
genom Cecilia Blanck, god man